

DIÓSZEGHY TAMÁS (sdt@mail.uti.hu): „Ha már az ember evolúciójával foglalkozó filmsorozat után véleményt kértek a nézőktől, hadd szolgáljak az elmélet elméletével. Szerintem az evolúciós elmélet célirányos ateista segéd tudomány, a fő célja nyom nélkül kiszűri a Teremtőt a teremtésből. A tudományban nem szalonképes Isten jelenléte, ehelyett a meseirodalom tárházával igyekeznek az élet fejlődését külső szellemi koordináció nélkül megmagyarázni. Aki ebben nem partner, azt kiszorítják a tudományos életből. Sajnálatos módon már beadta a derekát a római pápa és sok keresztény gondolkodó is. A Biblia mondanivalója sokkal kézenfekvőbb, mint az összes evolucionista izzadmánya: minden fajnak egyen-egyenként külön »tervezője« van, szó sincs a fajok lassú átalakulásáról. A fajok létüket egy páratlanul intelligens Teremtőnek köszönhetik. Pál apostol egyértelműen fogalmaz a Rómaiakhoz írt levelében: »Mert ami benne (t.i. Istenben) láthatatlan, örök ereje és isteni mivolta, arra a világ teremtese óta műveiből következtethetünk.« Mennyivel inkább kellene a tudósnak elkövetkeztetést levonniuk, akik az átlagembernél jobban ismerik a dolgok természetét.”

Volt idő, amikor sokan úgy gondolták, hogy a tudomány meghátrálásra készíti a vallás „sötét erőit”. Ettől szerencsére már távol vagyunk, és nem hisszük, hogy a Teremtőnek vagy a hitnek tartania kellene a tudománytól, amelynek célja csupán a megismerhető megismerése. Pontos modelleket alkot az ismert Világegyetem evolúciójáról az elemi részecskéktől az égitesteken át az élővilág fejlődéséig, ám semmit nem

mond arról, mi van e világban kívül. Így nem csorbítja a Teremtő mindenhatóságát, ha levesszük a válláról az evolúció „barkácmunkájának”, mondjuk a „mindörökké tökéletes fajok” egyenkénti létrehozásának terhét. Alighanem erre jöttek rá az

egyház gondolkodói is, és érveik a pápának az evolúcióval kapcsolatos megnyilatkozásaiban is megjelennek.

CSIKÓS ZOLTÁN

(Pécs): „Már az 1950-es években is próbáltak olyan űrhajót tervezni, amely elhagyhatná a Naprendszer. Akkoriban született meg az Orion-terv, amelyben az űreszköz kicserélt atombombák gyorsították volna fel. Az induló tömeg 40 ezer tonna, a hajtóanyag 30 ezer atomtöltetnyi, az összes hasznos teher az űrutasokat is beszámítva 20 ezer tonna lett volna. Hasonlóan fantasztikus tervek építve született a Nova-program, amelyben nukleáris fúzió alapuló meghajtást terveztek. A misszió célja a Bernard csillag lett volna, hajtóanyagként folyékony deuteriumot és a hélium hármas izotópját felhasználva, az utóbbit a Jupiter mellett elrepülve az óriásbolygótól szerzették volna be. Az első reális csillagközi útterv az úgynevezett Daedalus-program volt, amelyet 1977-ben dolgoztak ki. Mégis máig a Vöyager-1 az egyetlen Naprendszeren kívül jutott mesterséges égitest, mostanáig mintegy 76 csillagászati egységre távolodott tőlünk.”

E szép, de a ráfordítással nem arányos haszonnal kecsegtető tervek helyett a csillagászat távérzékeléssel kifürkészi a világmindenség titkait, az űrkutatás pedig a közelebbi célok elérésén dolgozik. Például a Mars-kutatást, amelyről legutóbbi számunkban is olvashat.

KRÓNIKA

www.mtmuhely.hu

Schmidl Adolf geográfus, hazánk első tudományos barlangkutatója **200 éve, 1802. május 18-án** született a csehországi Königswardban. Szülei Bécsben élt, ott végezte középiskolai tanulmányait, majd bölcsészet és jogot tanult. A bécsi érem- és régiségtárban helyezkedett el, de hamarosan már az egyetem bölcsészkarán tanított. 1833-tól a Lobkovitz hercegi családnál nevelő, 1847-től a bécsi műegyetem földrajzi tanszékének magántanára, a bécsi akadémia jegyzője. Közben 1844 és 1848 között szerkesztette az általa alapított Oesterreichische Blätter für Literatur und Kunstot, az akkori idők egyik legismertebb szépirodalmi lapját. Mayer Lambertnek, a József Műegyetem igazgatójának meghívását elfogadva 1857-ben a budai várban működő intézményben a kereskedelmi földrajz és a statisztika tanára lett. Megtanult magyarul, s haláláig itt tanított.

Életműve elsősorban a földrajz különböző ágait öleli fel. E tárgykörben 1835-től megjelent könyveinek száma meghaladja a harmincat, köztük több tankönyv is található. Legjelentősebbek a barlangokra vonatkozó írásai. Főbb kutatási területei Szlovénia karsztvidékei, a Bihar-hegység, a Szilicei-jégbarlang, a Baradla és az Abaligeti-barlangok voltak. Szlovéniában számos barlang első feltérképezője és leírója volt.

A Baradlában és az Abaligeti-barlangban végzett munkája során önálló megfigyeléseket, méréseket is folytatott. A Bihar-hegységet 1858-tól négy éven át vizsgálta, s az erről írott monográfiája e vidék első tudományos igényű leírása. Belekezdett egy, a budai hőforrásokról készített tanulmányosorozat összeállításába is, ennek azonban korai halála miatt csak az első része jelenhetett meg. Budán hunyt el 1863. november 20-án.

Szerkeszti:
KISS CSONGOR

A fémkerámia igen jelentős előnye továbbá az, hogy segítségével majdnem minden további mechanikai megmunkálás nélkül közvetlenül kész gyártmányokat nyerhetünk. Ennek következtében sok drága fémeket takaríthatunk meg, a termelési ciklus jelentős mértékben megrövidül, munkaerő és gép szabadul fel. A szerszámgépmunka helyettesítése az automatikus sajtók egyszerűbb porsajtó műveleteivel és a gyártmányok zsugorítása a mozgó rostélyos kemencékben, sokszorosan fokozza a vállalatok teljesítményét. A fémkerámiai módszer alkalmazása az egyes hiányanyagok megtakarításához is hozzájárul. Így a vasporból készült likacsos tömsek eredményesen helyettesítik az ólom töméseket és ezzel nehezen beszerezhető ólomot takarítanak meg. Az utóbbi években elért gyors fejlődés ellenére a fémperkohászat elméleti alapjait csak most világítják meg sokoldalúan. (Porkohászat, 1952. május 14.)

A Stockholmi Természettudományi Múzeum botanikusai kidolgoztak egy olyan eljárást, amellyel a gombák is preparálhatók (tartósan kikészíthetők) anélkül, hogy elveszítenék eredeti színüket (mint az alkoholos tartósítás esetében) és alakjukat. A friss gombákat mínusz 55 C-fokon egy héten át vákuumban fagyaszttva szárítják. Mivel a sejtek biokémiai folyamatai leállnak, s a víztartalmuk elpárolog, a gombák formája és színe nem változik meg. Ugyanazzal az eljárással kisebb állatok – még madarak is – tartósíthatók. A múzeum munkatársai egy másik érdekes konzerválási módszert is kidolgoztak. Bokrokat, kisebb fákat egy olyan szerrel öntöznek, amely gyökereken át felszívódva évekre leállítja növekedési folyamataikat anélkül, hogy megmérgeznék őket. Megfelelő hőmérsékletű, világítású és szellőztetési helyiségekben a növények így hosszú időn át változatlanok maradnak (Preparálás vákuumos fagyasztással, 1977. május 20.)